

การเสริมสร้างประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของอาสาสมัคร ป้องกันภัยฝ่ายพลเรือน (อปพร.) ในกำกับขององค์กรปกครอง ส่วนท้องถิ่น อำเภอพุนพิน จังหวัดสุราษฎร์ธานี

อัยบ ซาดัดคาน^๑

บทคัดย่อ

บทความนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อการเสริมสร้างประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานของอาสาสมัครป้องกันภัยฝ่ายพลเรือน 2) เปรียบเทียบความสัมพันธ์ในการปฏิบัติงานของอาสาสมัครป้องกันภัยฝ่ายพลเรือน จำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล และ 3) ศึกษาสภาพปัญหา อุปสรรค และแนวทางการเสริมสร้างประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของอาสาสมัครป้องกันภัยฝ่ายพลเรือนในกำกับขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น อำเภอพุนพิน จังหวัดสุราษฎร์ธานี ใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการวิจัยเชิงปริมาณ ผู้วิจัยทำการสุ่มตัวอย่างโดยใช้กลุ่มตัวอย่างแบบเจาะจง (Purposive sampling) หรือ Judgement sampling โดยผู้วิจัยได้เลือกกลุ่มตัวอย่างโดยคำนึงถึงคุณสมบัติที่ผู้วิจัยต้องการศึกษา คือเป็นอาสาสมัครป้องกันภัยฝ่ายพลเรือนในกำกับขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น อำเภอพุนพิน จังหวัดสุราษฎร์ธานี ที่ผ่านการอบรมมากกว่า 3 ครั้งขึ้นไป จำนวน 190 ตัวอย่าง

ผลการศึกษา พบว่า ปัจจัยที่มีผลต่อการเสริมสร้างประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานของอาสาสมัครป้องกันภัยฝ่ายพลเรือน ในกำกับขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น อำเภอพุนพิน จังหวัดสุราษฎร์ธานี โดยรวมอยู่ในระดับมาก โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.81 เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า กลุ่มตัวอย่างมีความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยที่มีผลต่อการเสริมสร้างประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานของอาสาสมัครป้องกันภัยฝ่ายพลเรือน ด้านแรงจูงใจในการปฏิบัติงานมากที่สุด รองลงมาคือด้านความรู้ความเข้าใจในการปฏิบัติงาน ด้านการสร้างความสัมพันธ์และการทำงานเป็นทีม และด้านรางวัล และผลตอบแทนจากสังคม โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.92, 3.89, 3.87, และ 3.73 ตามลำดับ

คำสำคัญ: การเสริมสร้าง การปฏิบัติงาน อาสาสมัครป้องกันภัยฝ่ายพลเรือน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

^๑ อาจารย์ประจำ คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสุราษฎร์ธานี E-Mail: sadadkran2@gmail.com

รับบทความ: 23 กุมภาพันธ์ 2566 แก้ไขบทความ: 22 มิถุนายน 2566 ตอรับบทความ: 25 กรกฎาคม 2566

Efficiency Enhancement in Job Performance of Civil Defense Volunteers under Supervision of Phunphin District Local Administrative Organization, Surat Thani province

Ayab Sadadkhan^a

Abstract

This article aimed 1) to study factors affecting efficiency enhancement in job performance of Civil Defense Volunteers, 2) to compare the relationship in job performance of Civil Defense Volunteers under supervision of Local Administrative Organization, classified by individual factors, and 3) to study problem status, obstacles, and guidelines for enhancing efficiency in job performance of Civil Defense Volunteers under supervision of Phunphin District Local Administrative Organization, Surat Thani province. A questionnaire was used as a quantitative research instrument. The sample was selected using a purposive sampling or a judgment sampling according to inclusion criteria, including being Civil Defense Volunteers under supervision of Phunphin District Local Administrative Organization, Surat Thani province who passed the trainings at least 3 times. population groups of 190 samples.

The study results revealed that most of the participants had a high level of opinions towards factors affecting efficiency enhancement in job performance of Civil Defense Volunteers under Phunphin District Local Administrative Organization, Surat Thani province, the mean was 3.81. Consideration of each aspect found the participants had opinions towards factors affecting efficiency enhancement in job performance of Civil Defense Volunteers in terms of motivation at work the most, followed by knowledge and

^a lecturer, Faculty of Humanities and Social Sciences, Suratthani Rajabhat University E-mail: sadadkran2@gmail.com

understanding of the work, building relationship and team work, rewards, and social return, the means were 3.92, 3.89, 3.87 and 3.73

Keywords: Strengthening, Operational, Civil Defence Volunteers, Local government bodies

บทนำ

การป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยในปัจจุบันถือเป็นความท้าทายใหม่ที่เป็นนโยบายสำคัญของทุกประเทศ ความสูญเสียที่เกิดจากอุบัติเหตุทั้งภัยที่เกิดจากมนุษย์และภัยธรรมชาตินับวันยิ่งทวีความรุนแรงและสร้างความเสียหายมากขึ้น สหประชาชาติจึงได้ประกาศให้ทศวรรษ 1990–2000 เป็นทศวรรษแห่งการลดอุบัติเหตุธรรมชาติระหว่างประเทศ (Briceno, 2004) ซึ่งให้นิยามว่านานาประเทศได้ให้ความสำคัญด้านการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยกับวิกฤติภัยธรรมชาติ สำหรับประเทศไทยได้กำหนดนโยบายการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย โดยให้กระทรวงมหาดไทยเป็นองค์กรหลักในการดำเนินงาน ซึ่งมีกรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยเป็นหน่วยงานหลักในการดำเนินงานและประสานงานกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ต่าง ๆ ในพื้นที่ (Panduang, 2011)

สำหรับโครงสร้างของกรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยของประเทศไทยในระยะแรก ได้รับการออกแบบมาจากการปฏิรูปโครงสร้างระบบราชการตามพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน (ฉบับที่ 5) พ.ศ. 2545 พระราชบัญญัติปรับปรุงกระทรวง ทบวง กรม พ.ศ. 2545 เป็นโครงสร้างที่มีแต่เฉพาะหน่วยงานส่วนกลางที่เข้าไปปฏิบัติงานในระดับกลุ่มจังหวัด นั่นคือศูนย์ป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย เขต 1-12 การไม่มีการบริหารราชการส่วนภูมิภาคของกรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย ทำให้ประสบปัญหาการบริหารจัดการระบบราชการและการปฏิบัติภารกิจในด้านสาธารณภัยในระดับจังหวัด จึงไม่มีหน่วยงานเจ้าภาพหลักในการรับผิดชอบภารกิจด้านสาธารณภัยซึ่งถ้าหากเกิดภัยพิบัติหรือสาธารณภัยในพื้นที่ของจังหวัด และมีความจำเป็นเร่งด่วนในการดำเนินการให้ความช่วยเหลือและสงเคราะห์ผู้ประสบภัยจะกระทำมิได้ล่าช้าและไม่คล่องตัว เนื่องจากต้องขอความเห็นชอบจากกรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย ผ่านศูนย์ป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยทั้ง 12 เขตก่อนถึงจังหวัด (Department of Disaster Prevention and Mitigation, 2003)

การจัดการภัยพิบัติในปัจจุบันจึงเน้นการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยที่ต้องอาศัยการประสานงานความร่วมมือจากทุกภาคส่วน โดยเฉพาะภาคประชาชน เพื่อส่งเสริมให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย โดยการเข้ามาเป็นอาสาสมัครป้องกันภัยฝ่ายพลเรือน (อปพร.) ซึ่งเป็นกำลังสำคัญที่จะช่วยบรรเทาความเสียหายอันเกิดจากภัยพิบัติ (Nopthaisong, 2009)

สถานการณ์สาธารณภัยและการประเมินความเสี่ยงสาธารณภัยของจังหวัดสุราษฎร์ธานี ที่มีความเสี่ยงในพื้นที่เกือบทุกปีโดยเฉพาะอุทกภัย ซึ่งเป็นสาธารณภัยที่เกิดจากฝนตกหนัก และฝนตกสะสมเป็นเวลานาน ทำให้เกิดน้ำป่าไหลหลาก น้ำท่วมฉับพลัน ประชาชนได้รับความเดือดร้อน ตัวอย่างเช่น ในปี 2562 เกิดเหตุอุทกภัย 1 ครั้ง สร้างความเสียหาย จำนวน 19,295 ครัวเรือน มีผู้ประสบภัยจำนวน 46,186 คน พื้นที่เกษตรเสียหายกว่า 30,397 ไร่ มูลค่าความเสียหายประมาณ 107,050,000 ล้านบาท

ส่งผลกระทบต่อชีวิตและทรัพย์สินของประชาชนและของรัฐ (Department of Disaster Prevention and Mitigation, 2016) โดยเฉพาะพื้นที่อำเภอฟุนพิน จังหวัดสุราษฎร์ธานี เป็นพื้นที่ที่ประสบอุทกภัยเกือบทุกปี เนื่องจากเป็นพื้นที่รับน้ำก่อนไหลลงสู่ทะเล หลายพื้นที่ในอำเภอฟุนพิน จังหวัดสุราษฎร์ธานี มีน้ำท่วมขังรอระบายลงสู่ทะเลเป็นเวลานานนับเดือน สร้างความเดือดร้อนให้แก่ประชาชนเป็นวงกว้าง ด้วยเหตุนี้ผู้วิจัยจึงเลือกพื้นที่อำเภอฟุนพิน จังหวัดสุราษฎร์ธานี เป็นพื้นที่ศึกษาวิจัยเพื่อทราบถึงบทบาทและความสำคัญของอาสาสมัครป้องกันภัยฝ่ายพลเรือน ที่กำลังสำคัญในการบรรเทาสาธารณภัยในผู้วิจัยจึงสนใจที่จะศึกษา การเสริมสร้างประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานของอาสาสมัครป้องกันภัยฝ่ายพลเรือน ในกำกับขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น อำเภอฟุนพิน จังหวัดสุราษฎร์ธานี โดยหวังว่างานวิจัยจะเป็นแนวทางการพัฒนาและยกระดับการปฏิบัติงานของอาสาสมัครป้องกันภัยฝ่ายพลเรือนต่อไป

วัตถุประสงค์การวิจัย

- 1) เพื่อศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อการเสริมสร้างประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานของอาสาสมัครป้องกันภัยฝ่ายพลเรือน ในกำกับขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น อำเภอฟุนพิน จังหวัดสุราษฎร์ธานี
- 2) เพื่อเปรียบเทียบความสัมพันธ์ในการปฏิบัติงานของอาสาสมัครป้องกันภัยฝ่ายพลเรือน ในกำกับขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น อำเภอฟุนพิน จังหวัดสุราษฎร์ธานี จำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล
- 3) เพื่อศึกษาสภาพปัญหา อุปสรรค และแนวทางการเสริมสร้างประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของอาสาสมัครป้องกันภัยฝ่ายพลเรือน ในกำกับขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น อำเภอฟุนพิน จังหวัดสุราษฎร์ธานี

บททวนวรรณกรรม

แนวคิดเกี่ยวกับประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานของอาสาสมัครฯ

Manoj Sukruet et al. (2001) ได้กล่าวว่า ปัจจัยที่จะก่อให้เกิดประสิทธิภาพในการปฏิบัติงาน ประกอบด้วยปัจจัยหลัก 3 ประการ คือ 1) ปัจจัยส่วนบุคคลประกอบด้วย เพศ สมาชิกในครอบครัว อายุ ระยะเวลาในการปฏิบัติงาน สติปัญญา ระดับการศึกษา และบุคลิกภาพ 2) ปัจจัยที่ได้รับมาจากงาน ประกอบด้วย ชนิดของงาน ความชำนาญ สถานภาพทางอาชีพ สถานภาพทางภูมิศาสตร์ และขนาดของธุรกิจ 3) ปัจจัยที่ควบคุมได้โดยฝ่ายบริหาร ได้แก่ ความมั่นคง รายได้ สวัสดิการ โอกาสก้าวหน้าในงาน สภาพการทำงาน ผู้ร่วมงาน ความรับผิดชอบการจัดการ สอดคล้องกับ Wonganutaroj (2001) ที่ได้อธิบายถึงความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลที่มีประสิทธิภาพต้องมีเงื่อนไขสำคัญคือ 1) ความรับผิดชอบและความผูกพัน โดยความผูกพันต่อองค์กรเป็นความผูกพัน ใน 3 ลักษณะ คือ (1) ความปรารถนาอย่างแรง

กล้าที่จะคงความเป็นสมาชิกในองค์กร (2) มีความตั้งใจและความพร้อมที่จะใช้ความพยายามที่มีอยู่เพื่อองค์กร และ (3) มีความเชื่อและยอมรับในคุณค่าและเป้าหมายขององค์กร 2) ความจำเป็นที่จะต้องพัฒนาความเข้าใจในความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล เนื่องจากบุคคลเกิดความรู้สึกว่าตนเองมีความสำคัญ มีคุณค่าและมีการแลกเปลี่ยน ความคิดแบบริเริ่มสร้างสรรค์กับความก้าวหน้าให้องค์กร 3) ความจำเป็นต้องพัฒนาทักษะ ความสามารถของสมาชิกให้สมาชิกมีความรู้และความชำนาญ ตลอดจนเทคนิคการทำงานร่วมกับผู้อื่น และ 4) มีสิ่งอำนวยความสะดวกให้กับทีมงาน รวมทั้งการมีที่ปรึกษาเป็นบุคคลที่สาม ซึ่งทำหน้าที่เป็นผู้รวบรวมข้อมูล เพื่อพัฒนาการทำงาน ให้ข่าวสารย้อนกลับ แก้ไขปัญหาความขัดแย้งและการไกล่เกลี่ย

นอกจากนี้ Poldej (2008) ได้อธิบายถึงลักษณะการทำงานของอาสาสมัครไว้ว่า 1) การเป็นอาสาสมัครนั้นต้องเต็มใจ อาสาสมัครไม่มีการบังคับขู่เข็ญให้ทำแต่เป็นการเต็มใจทำงานที่ตนรัก มีความปรารถนาดีต่อคนอื่นอยากเห็นเขามีความสุข 2) การเป็นอาสาสมัครนั้นต้องตั้งใจ เมื่อมีความเต็มใจในการทำงานแล้วจะทำงานด้วยความตั้งใจ มุ่งมั่น ตั้งใจทำให้เกิดผลสำเร็จของงานเป็นสำคัญ ไม่ย่อท้อกับอุปสรรค ตั้งใจทำงานจนสุดความสามารถโดยไม่ต้องให้ใครมาบังคับ 3) การเป็นอาสาสมัครนั้นต้องพอใจในงานที่ทำด้วยความเต็มใจและตั้งใจ ผลงานที่ออกมานั้นก็เป็นความพอใจของคนทำงานที่ทำให้คนอื่นเขาเข้าใจ ทำให้เขามีความสุขความสำเร็จความสมหวังเกิดความพอใจในการทำงานอย่างมีความสุข 4) การเป็นอาสาสมัครนั้นต้องดีใจ ที่ได้ทำงานที่ตนนั้นมีความเต็มใจ ตั้งใจและพอใจ ที่ได้ทำงาน เมื่อทำงานแล้วก็เกิดความดีใจจากผลงานที่ได้ทำไว้ให้ปรากฏแก่สาธารณชนเป็นที่ประจักษ์ตามความต้องการของตน และ 5) การเป็นอาสาสมัครนั้นต้องภาคภูมิใจ ในงานที่ตนทำไม่ว่าจะเป็นงานใดๆ ที่ได้ทำลงไปเพื่อประโยชน์แก่สาธารณะคนเราเกิดมาไม่มีใครน่าอะไรติดตัวมาแต่เมื่อเกิดเป็นคนแล้วก็ทำแต่ความดีมีผลงานเมื่อจากโลกใบนี้ไปแล้ว สิ่งที่เหลือคือความภาคภูมิใจของตนเองครอบครัวและชุมชน

ซึ่งสอดคล้องกับ Tanchuang (2015) ที่อธิบายว่าคุณสมบัติที่สำคัญของอาสาสมัครมี 3 ประการ คือ 1) ทำงานด้วยความสมัครใจไม่ใช่ด้วยการถูกบังคับหรือเป็นเพราะหน้าที่ 2) เป็นงานเพื่อประโยชน์แก่ประชาชนและสังคมหรือสาธารณประโยชน์ และ 3) ทำโดยไม่หวังผลตอบแทนเป็นเงิน หรือสิ่งของมีมูลค่าแทนเงิน

กล่าวโดยสรุป ประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานของอาสาสมัครมีปัจจัยที่เกี่ยวข้องหลายประการ ทั้งในแง่ของสภาพแวดล้อมที่เกิดจากอาสาสมัคร และสภาพแวดล้อมที่เกิดองค์กรหรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ทั้งนี้ผู้วิจัยของสรุปประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานของอาสาสมัคร โดยจำแนกออกเป็น 4 ประการ คือ 1) ปัจจัยที่เกิดจากความรู้ความเข้าใจในการปฏิบัติงาน 2) ปัจจัยที่เกิดจากแรงจูงใจในการ

ปฏิบัติงาน 3) ปัจจัยที่เกิดจากการสร้างความสัมพันธ์และการทำงานเป็นทีม และ 4) ปัจจัยที่เกิดจากรางวัล และผลตอบแทนจากสังคม

ปัจจัยที่มีผลต่อสภาวะการดำรงอยู่ของอาสาสมัครฯ

ตามทฤษฎีการตัดสินใจและการกระทำทางสังคมของ William W. Reeder (1974) พบว่า มีปัจจัยสำคัญที่มีผลต่อการปฏิบัติงานของอาสาสมัคร ได้แก่ 1) โอกาส หมายถึง โอกาสที่จะแสดงความสามารถในการปฏิบัติงานตามบทบาท 2) การสนับสนุน หมายถึง การได้รับการสนับสนุนจากผู้ที่เกี่ยวข้อง 3) ความเชื่อ หมายถึง ทศนคติในการทำงาน ซึ่งมีผลต่อการตัดสินใจแสดงพฤติกรรมตามบทบาทของตนเอง การศึกษาปัจจัยที่ส่งเสริมให้วัยรุ่นเป็นอาสาสมัครในสหรัฐอเมริกา พบว่า มีปัจจัยที่น่าสนใจ ประกอบด้วย 1) กลุ่มวัยรุ่นที่มีผู้ปกครองเป็นอาสาสมัครมีแนวโน้มที่จะเป็นอาสาสมัคร 2) บิดามีอิทธิพลต่อการตัดสินใจเข้ามาเป็นอาสาสมัครของวัยรุ่น โดยอาสาสมัครมากกว่า ร้อยละ 88 มีบิดาเป็นอาสาสมัครมาก่อน 3) ประสบการณ์ช่วยเหลือสังคมในวัยเด็กถึงช่วงวัยรุ่นมีอิทธิพลต่อการตัดสินใจเป็นอาสาสมัคร 4) การถูกชักชวนให้เป็นอาสาสมัครเป็นปัจจัยที่มีผลต่อการเป็นอาสาสมัครมาก จากการศึกษาพบว่า อาสาสมัครวัยรุ่นร้อยละ 93 ที่ถูกชักชวนเข้าร่วมเป็นอาสาสมัคร 5) การเข้าร่วมพิธีกรรมทางศาสนามีความเชื่อมโยงกับการเป็นอาสาสมัคร 6) การได้เรียนวิชาที่เกี่ยวข้องกับการบริการชุมชน มีความสัมพันธ์กับการเข้าร่วมเป็นอาสาสมัคร และ 7) วัยรุ่นที่เข้าเป็นอาสาสมัครมีความเชื่อว่าปัญหาสังคมต่าง ๆ สามารถเยียวยาได้ด้วยการทำงานของอาสาสมัคร (Tanchuang, 2015)

องค์การสหประชาชาติ ได้กล่าวถึงประโยชน์ของอาสาสมัครที่มีอย่างน้อย 3 ด้าน ได้แก่ 1) ประโยชน์ในทางเศรษฐกิจ การมีอาสาสมัครทำให้เกิดการกระจายรายได้ไปสู่สังคมเนื่องจากการทำกิจกรรมของอาสาสมัครได้รับการสนับสนุนจากภาครัฐหรือหน่วยงานเอกชน การทำงานของอาสาสมัครจึงสามารถลดภาระค่าใช้จ่ายของรัฐได้ 2) ประโยชน์ในทางสังคม อาสาสมัครช่วยสร้างความเหนียวแน่นและความเข้มแข็งของชุมชน เป็นการส่งเสริมความไว้วางใจระหว่างประชาชน ช่วยพัฒนาค่านิยมของความมีน้ำหนึ่งน้ำใจเดียวกัน ความสัมพันธ์ซึ่งกันและกันที่จำเป็นต่อการมีเสถียรภาพของชุมชน 3) ประโยชน์ในแง่ของการพัฒนาตนเอง การเป็นอาสาสมัครทำให้ได้พบเพื่อนใหม่ เรียนรู้ทักษะใหม่ ๆ ก่อให้เกิดความมั่นใจและการยอมรับ รวมทั้งงานของอาสาสมัครยังเป็นประโยชน์ต่อ คนพิการ คนว่างงาน ผู้สูงอายุ คนเกษียณอายุ โดยช่วยนำบุคคลที่ถูกแบ่งแยกออกไปจากสังคมให้กลับเข้าเป็นอันหนึ่งอันเดียวกันกับกลุ่ม ทำให้บุคคลเหล่านั้นรู้สึกว่าคุณค่าของตัวเองยังมีบทบาทอยู่ในสังคม (Wangmahaporn, 2013)

กล่าวโดยสรุป ปัจจัยที่มีผลต่อสภาวะการดำรงอยู่ของอาสาสมัครป้องกันภัยฝ่ายพลเรือน เป็นผลมาจากกระบวนการทางสังคม แรงสนับสนุนหรือแรงกระตุ้นจากสังคมและครอบครัว เพราะการเข้ามาเป็นอาสาสมัครเป็นโอกาสที่อาสาสมัครจะได้แสดงศักยภาพของตนเองได้อย่างเต็มที่ เพื่อสร้างการยอมรับ

จากสังคม และเพื่อสร้างความมั่นคงเข้มแข็งของชุมชน อีกทั้งยังช่วยพัฒนาค่านิยมของความเป็นน้ำหนึ่งใจเดียวกันให้เกิดขึ้นในชุมชนอีกด้วย

งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

Pramuan Sukpo (2016) ได้ศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อการดำเนินงานป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยของเทศบาลตำบลในจังหวัดปราจีนบุรี ผลการวิจัยพบว่า 1) ปัจจัยที่ส่งผลต่อการปฏิบัติงานป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยของอาสาสมัครป้องกันภัยฝ่ายพลเรือนของเทศบาลตำบล ในจังหวัดปราจีนบุรี โดยรวมอยู่ในระดับมากทุกด้าน ได้แก่ 1) ด้านความภาคภูมิใจในตนเอง ด้านการทำงานเป็นทีม ด้านความรู้เกี่ยวกับงานอาสาสมัครป้องกันภัยฝ่ายพลเรือน และด้านการได้รับการสนับสนุนทางสังคมจากศูนย์ อปพร. เทศบาลตำบล ตามลำดับ 2) การปฏิบัติงานป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยของอาสาสมัครป้องกันภัยฝ่ายพลเรือนของเทศบาลตำบล ในจังหวัดปราจีนบุรี โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุดทุกด้าน ได้แก่ ด้านการกู้ชีพกู้ภัย ด้านการป้องกันและบรรเทาภัย ด้านการรักษาความสงบเรียบร้อย และด้านการสงเคราะห์ผู้ประสบภัย ตามลำดับ 3) ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยที่ส่งผลต่อการดำเนินงานป้องกันภัยฝ่ายพลเรือน ด้านความรู้เกี่ยวกับงานอาสาสมัครป้องกันภัยฝ่ายพลเรือน ด้านความภาคภูมิใจในตนเอง ด้านการได้รับการสนับสนุนทางสังคมจากศูนย์ อปพร. เทศบาลตำบล ด้านการทำงานเป็นทีม มีความสัมพันธ์กับการปฏิบัติงานป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยของเทศบาลตำบลในจังหวัดปราจีนบุรี อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

Kiattisak Lapsan (2018) ได้ศึกษาการมีส่วนร่วมของอาสาสมัครป้องกันภัยฝ่ายพลเรือน ในงานป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย ผลการศึกษาพบว่า อาสาสมัครป้องกันภัยฝ่ายพลเรือน ในงานป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยของประชาชนในฐานะ อปพร. มีหน้าที่ในการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยแก่ประชาชนในด้านการติดต่อสื่อสาร คือ ได้รับข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับงานป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยจากวิทยุกระจายเสียง สถานีวิทยุชุมชน เอกสารเผยแพร่ วิทยุสื่อสาร และหนังสือพิมพ์ท้องถิ่น ในด้านการฝึกอบรม คือมีส่วนร่วมในการเผยแพร่ความรู้เกี่ยวกับการช่วยเหลือผู้ประสบภัย และการกู้ภัยให้แก่สมาชิกหน่วยสมัครอาสาภัยต่าง ๆ รวมถึงประชาชนทั่วไปการเข้ารับการฝึกอบรมหรือสาธิตด้านการกู้ภัยและช่วยเหลือผู้ประสบภัย และได้ให้การสนับสนุนหรือช่วยเหลือเจ้าหน้าที่ในการฝึกอบรมหรือสาธิต และการชักชวนแผนป้องกันภัยฝ่ายพลเรือนหรือด้านการป้องกันอุบัติภัยต่าง ๆ เช่น การช่วยเหลือผู้ประสบภัยด้านอุทกภัย อัคคีภัยและวาตภัย เป็นต้น

Supranee Loma (2017) ได้ศึกษาปัญหาการดำเนินงานป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยของศูนย์ อปพร. องค์การบริหารส่วนตำบลไทรทอง อำเภอไม้แก่น จังหวัดปัตตานี ผลการศึกษาพบว่า ผลการศึกษาพบว่า เกิดปัญหาในการดำเนินงานด้านต่าง ๆ ดังนี้ 1) บุคลากรขาดขวัญกำลังใจ สมาชิก อป

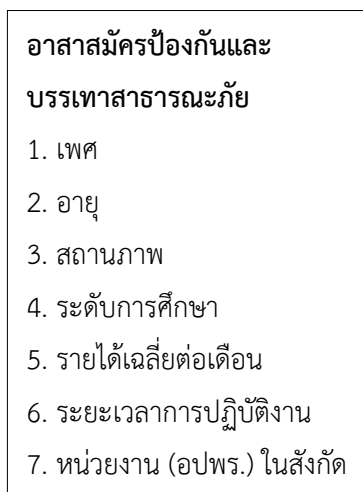
พร.มีน้อย และไม่ได้รับการฝึกอบรม 2) มีงบประมาณน้อย ไม่สามารถจัดซื้อเครื่องมือหรือยานพาหนะใหม่ ๆ และพัฒนาระบบเตือนภัยได้ 3) ไม่มีวัสดุอุปกรณ์ใหม่ๆ ที่มีอยู่เดิมชำรุดและสูญหาย และส่วนด้านการรับมือกับภัยพิบัติทางธรรมชาติไม่มีการฝึกซ้อมแผนขาดแคลนเครื่องมือ ประชาชนได้รับความรู้เกี่ยวกับภัยพิบัติน้อยและไม่มีสถานที่หลบภัย ดังนั้นจึงเสนอแนะแนวทางการแก้ไขปัญหาและพัฒนากิจการดำเนินงานด้านต่าง ๆ คือ ควรจัดหาสมาชิก อปพร.เพิ่มโดยเพิ่มคำตอบแทนและจัดฝึกอบรมอย่างสม่ำเสมอรัฐบาลควรจัดสรรเงินอุดหนุนเฉพาะกิจให้ศูนย์ อปพร. และอบต. ควรจัดสรรงบประมาณให้ศูนย์ อปพร.เพิ่มขึ้น รัฐบาลควรจัดหาเครื่องมือ ยานพาหนะ ให้แก่ศูนย์ อปพร. และศูนย์อปพร.ควรดูแลรักษาเครื่องมือให้พร้อมปฏิบัติงานอยู่เสมอ และด้านการรับมือกับภัยพิบัติทางธรรมชาติควรมีการฝึกซ้อมแผนเผชิญเหตุร่วมกับประชาชนอย่างสม่ำเสมอ และให้ความรู้แก่ประชาชนเรื่องการรับมือกับภัยพิบัติอย่างทั่วถึง ควรมีการจัดตั้งศูนย์รับแจ้งเหตุตลอด 24 ชั่วโมง และควรจัดหาพื้นที่รองรับและอพยพผู้ประสบภัย

Boontham and Alongkorn (2021) ได้ศึกษาความคิดเห็นต่อปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอภูเขียวจังหวัดชัยภูมิ ผลการวิจัยพบว่า 1) ความคิดเห็นต่อปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการปฏิบัติงานป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย โดยรวมอยู่ในระดับมาก 2) ความคิดเห็นต่อประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย โดยรวมมีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก 3) บุคลากร ที่ปฏิบัติงานในองค์การบริหารส่วนตำบลที่มี เพศ อายุ ระดับการศึกษา ตำแหน่ง และรายได้ต่อเดือนต่างก็มีความคิดเห็นต่อปัจจัย ที่ส่งผลต่อในการปฏิบัติงานป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอภูเขียว จังหวัดชัยภูมิ ไม่แตกต่างกัน 4) บุคลากรที่ปฏิบัติงานในองค์การบริหารส่วนตำบลที่มี เพศ อายุ ระดับการศึกษา ตำแหน่ง และรายได้ต่อเดือนต่างก็มีความคิดเห็นต่อประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอภูเขียว จังหวัดชัยภูมิ ไม่แตกต่างกัน และ 5) ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการปฏิบัติงานกับประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอภูเขียว จังหวัดชัยภูมิ โดยภาพรวมอยู่ในระดับสูง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

กรอบแนวคิด

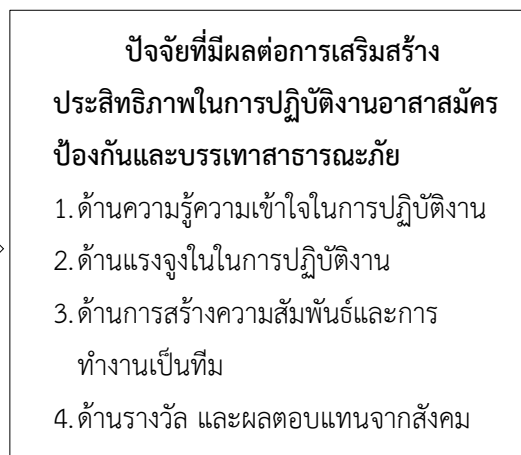
ตัวแปรอิสระ

(Independent Variables)

ตัวแปรตาม

(Dependent Variables)

แนวทางการเสริมสร้างประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานของอาสาสมัครป้องกันภัยฝ่ายพลเรือน

ภาพที่ 1 กรอบแนวคิดการวิจัย (Conceptual Framework)

วิธีการวิจัย

การศึกษาเป็นการวิจัยเชิงปริมาณ ในส่วนของการศึกษาวิจัยเชิงปริมาณนั้นเพื่อตอบคำถามตามวัตถุประสงค์ทั้ง 3 ข้อ โดยผู้วิจัยกำหนดประชากรที่ใช้ในการศึกษาจากประชากร 5 กลุ่มที่เกี่ยวข้อง คือ อาสาสมัครป้องกันภัยฝ่ายพลเรือนในกำกับขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น อำเภอพุนพิน จังหวัดสุราษฎร์ธานี ซึ่งผู้วิจัยได้ทำการเลือกองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ที่มีจำนวนประชากรมากที่สุด จำนวน 5 แห่ง ได้แก่ 1) อบต.ตำบลท่าสะท้อน 2) อบต.ท่าโรงช้าง 3) อบต.บางนอน 4) อบต.มะลาน และ 5) อบต.ตะปาน หลังจากนั้นผู้วิจัยทำการสุ่มตัวอย่างโดยใช้กลุ่มตัวอย่างแบบเจาะจง (Purposive sampling) หรือ Judgement sampling โดยผู้วิจัยได้เลือกกลุ่มตัวอย่างโดยคำนึงถึงคุณสมบัติที่ผู้วิจัยต้องการศึกษา กล่าวคือเป็นอาสาสมัครป้องกันภัยฝ่ายพลเรือนในกำกับขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น อำเภอพุนพิน

จังหวัดสุราษฎร์ธานี ในระดับแกนนำ ผ่านการอบรมมากกว่า 3 ครั้งขึ้นไป และมีใบอนุญาตจากหน่วยงานราชการเป็นผู้ออกให้ ตามตารางแสดงจำนวนกลุ่มตัวอย่างประชากร ดังนี้

การสุ่มตัวอย่าง	จำนวน
อาสาสมัครป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยองค์การบริหารส่วนตำบลท่าสะท้อน	37 คน
อาสาสมัครป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยองค์การบริหารส่วนตำบลท่าโรงช้าง	42 คน
อาสาสมัครป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยองค์การบริหารส่วนตำบลบางอน	31 คน
อาสาสมัครป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยองค์การบริหารส่วนตำบลมะลวน	34 คน
อาสาสมัครป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยองค์การบริหารส่วนตำบลตะปาน	46 คน
รวมกลุ่มตัวอย่าง	190

ตารางที่ 1 แสดงจำนวนกลุ่มตัวอย่างประชากร

ผู้วิจัยได้ใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือวิจัยเชิงปริมาณแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ แบ่งออกเป็น 3 ตอน คือ ตอนที่1 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถามเป็นข้อมูลทั่วไป ใช้แบบสำรวจรายการ (Check list) ตอนที่2 แบบสอบถามเกี่ยวกับปัจจัยที่ส่งผลต่อการเสริมสร้างประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานของอาสาสมัครป้องกันภัยฝ่ายพลเรือน ในกำกับขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น อำเภอฟุนพิน จังหวัดสุราษฎร์ธานี โดยผู้วิจัยสร้างแบบสอบถามเป็นแบบประมาณค่า (Rating Scale) มี 5 ระดับ และตอนที่3 เป็นข้อคำถามปลายเปิดที่เกี่ยวข้องกับ ปัญหา อุปสรรค และแนวทางการเสริมสร้างประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานของอาสาสมัครป้องกันภัยฝ่ายพลเรือน ในกำกับขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น อำเภอฟุนพิน จังหวัดสุราษฎร์ธานี ผู้วิจัยได้นำแบบสอบถามไปตรวจสอบคุณภาพความเที่ยงตรงตามเนื้อหา (Content validity) โดยผู้เชี่ยวชาญ 3 คน ทำการตรวจสอบประเมินโดยใช้ดัชนีความสอดคล้อง IOC Tirakanant (2007) วิเคราะห์ข้อมูลด้วยโปรแกรมสำเร็จรูป (SPSS) สำหรับเครื่องมือที่ใช้เป็นแบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น ใช้สถิติที่ในการวิเคราะห์ 1) สถิติเชิงพรรณนา (Descriptive Statistics) ได้แก่ ร้อยละ (Percentage) ค่าเฉลี่ย (Arithmetic Mean) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation: S.D.) และ 2) สถิติเชิงอนุมาน (Inferential Statistic) ได้แก่ การวิเคราะห์ความแตกต่างของค่าเฉลี่ยระหว่างกลุ่มมากกว่า 2 กลุ่มที่เป็นอิสระต่อกันโดยใช้สถิติ (Independent Sample T-Test) ที่ระดับความเชื่อมั่นที่ 0.05ค่าเฉลี่ยระหว่างกลุ่มมากกว่า 2 กลุ่มขึ้นไป โดยใช้สถิติค่าทดสอบความแปรปรวนทางเดียว (One-Way ANOVA) ที่ระดับความเชื่อมั่นที่ 0.05 (Vanichbuncha, 2017)

ผลการวิจัยและการอภิปรายผล

ผู้วิจัยขอเสนอผลการศึกษาโดยจำแนกผลการศึกษาตามวัตถุประสงค์ของการศึกษาเพื่อตอบคำถามงานวิจัย โดยมีผลการศึกษา ดังนี้

1. ปัจจัยที่มีผลต่อการเสริมสร้างประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานของอาสาสมัครป้องกันภัยฝ่ายพลเรือน ในกำกับขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น อำเภอพุนพิน จังหวัดสุราษฎร์ธานี

กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เป็นเพศชายร้อยละ 61.5 มากกว่าสัดส่วนของกลุ่มตัวอย่างที่เป็นเพศหญิงร้อยละ 38.4 โดยกลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีอายุ 36 - 45 ปี คิดเป็นร้อยละ 47.8 รองลงมาเป็นกลุ่มตัวอย่างอายุ 46 - 55 ปี คิดเป็นร้อยละ 42.1 และกลุ่มตัวอย่างอายุมากกว่า 56 ปี คิดเป็นร้อยละ 6.3 กลุ่มตัวอย่างอายุมากกว่า 26 - 35 ปี ร้อยละ 3.3 ตามลำดับ ในเรื่องของสถานภาพ กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีสถานะสมรสคิดเป็นร้อยละ 67.8 รองลงมามีสถานะ หย่าร้าง/หม้าย ร้อยละ 20.5 และมีสถานะโสดร้อยละ 11.5 ตามลำดับ ในส่วนของระดับการศึกษา พบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีระดับการศึกษามัธยมศึกษาหรือต่ำกว่า คิดเป็นร้อยละ 56.7 รองลงมาระดับการศึกษาปริญญาตรีหรือเทียบเท่าคิดเป็นร้อยละ 34.2 ระดับอนุปริญญาหรือเทียบเท่าร้อยละ 8.9 ตามลำดับ สำหรับรายได้ของผู้ตอบแบบสอบถามนั้นส่วนใหญ่ พบว่า มีรายได้ 10,001 - 15,000 บาท คิดเป็นร้อยละ 47.8 รองลงมา 15,001 - 20,000 บาท ร้อยละ 22.1 มีรายได้รายได้ 20,001 - 25,000 บาท ร้อยละ 12.6 รายได้น้อยกว่า 10,000 บาท ร้อยละ 11.5 มีรายได้ 25,001 - 30,000 บาท ร้อยละ 4.7 และมีรายได้มากกว่า 30,001 บาท ร้อยละ 1.0 ตามลำดับ เมื่อพิจารณาในส่วนของระยะเวลาในการปฏิบัติงาน พบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีระยะเวลาในการปฏิบัติงานน้อยกว่า 5 ปี คิดเป็นร้อยละ 49.4 รองลงมามีระยะเวลาการปฏิบัติงาน 6 - 10 ปี ร้อยละ 35.2 และมีระยะเวลาปฏิบัติงาน 11 - 15 ปี คิดเป็นร้อยละ 14.7 ตามลำดับ

ผลการศึกษาเกี่ยวกับการเสริมสร้างประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานของอาสาสมัครป้องกันภัยฝ่ายพลเรือน ในกำกับขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น อำเภอพุนพิน จังหวัดสุราษฎร์ธานี เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า

ด้านความรู้ ความเข้าใจในการปฏิบัติงาน พบว่า กลุ่มตัวอย่างมีความคิดเห็นเกี่ยวกับด้านความรู้ความเข้าใจในการปฏิบัติงาน โดยรวมอยู่ในระดับมาก โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.89 เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า กลุ่มตัวอย่างได้รับการฝึกอบรมก่อนการปฏิบัติงานอาสาสมัครมากที่สุด รองลงมา พบว่า กลุ่มตัวอย่างเห็นถึงความจำเป็นและเห็นความสำคัญของงานอาสาสมัคร ปฏิบัติหน้าที่อาสาสมัครป้องกันภัยฝ่ายพลเรือนได้อย่างครบถ้วนสมบูรณ์ นอกจากนี้มีโอกาสดำเนินการฝึกอบรมเพื่อพัฒนาทักษะการ

ปฏิบัติงานอย่างต่อเนื่อง และมีความรู้ความเข้าใจในระเบียบ ข้อบังคับ หรือมาตรฐานการปฏิบัติงานในหน้าที่อาสาศัมครอยู่ในระดับมาก โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.95, 3.92, 3.86, 3.81, และ 3.75 ตามลำดับ

ด้านแรงจูงใจในการปฏิบัติงาน พบว่า กลุ่มตัวอย่างมีความคิดเห็นเกี่ยวกับด้านแรงจูงในการปฏิบัติงานของอาสาศัมคร โดยรวมอยู่ในระดับมาก โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.92 เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า กลุ่มตัวอย่างรู้สึกมีเกียรติและภาคภูมิใจที่ได้ปฏิบัติงานอาสามากที่สุด รองลงมาคือมีความเชื่อมั่นและศรัทธาในงานอาสาศัมคร กลุ่มตัวอย่างรู้สึกว่าตนเองเป็นส่วนหนึ่งของความสำเร็จในการปฏิบัติงาน รู้สึกชื่นชอบและมีความสุขกับงานอาสาศัมคร และกลุ่มตัวอย่างได้รับคำชื่นชม ยกย่องในการปฏิบัติงานอยู่ในระดับมาก โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.01, 3.93, 3.92, 3.89, และ 3.76 ตามลำดับ

ด้านการสร้างความสัมพันธ์ พบว่า กลุ่มตัวอย่างมีความคิดเห็นเกี่ยวกับการสร้างความสัมพันธ์ โดยรวมอยู่ในระดับมาก โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.87 เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า กลุ่มตัวอย่างได้รับการยอมรับจากเพื่อนร่วมงานอาสาศัมครมากที่สุด รองลงมามีความสัมพันธ์ที่ดีกับเพื่อนร่วมงาน การได้รับการช่วยเหลือเกื้อกูลจากเพื่อนร่วมงาน สามารถปฏิบัติงานกับเพื่อนร่วมงานได้เป็นอย่างดี และมีส่วนร่วมในการจัดทำแผนปฏิบัติงานอาสาศัมครอยู่ในระดับมาก โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.97, 3.91, 3.90, 3.82, และ 3.71 ตามลำดับ

ด้านรางวัลและผลตอบแทนจากสังคม พบว่า กลุ่มตัวอย่างมีความคิดเห็นเกี่ยวกับด้านรางวัลและผลตอบแทนจากสังคม โดยรวมอยู่ในระดับมาก โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.73 เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า กลุ่มตัวอย่างได้รับกำลังใจและคำชมเชยจากสังคมในการปฏิบัติงานอาสาศัมครมากที่สุด รองลงมาได้รับวัสดุอุปกรณ์ในการสนับสนุนการปฏิบัติงานอย่างเพียงพอและเหมาะสม ได้รับการพิจารณาความดีความชอบโดยยึดหลักธรรมาภิบาล ได้รับค่าตอบแทน เงินช่วยเหลือ และสวัสดิการที่เหมาะสมในการปฏิบัติงาน และได้รับการสนับสนุนจากครอบครัวในการปฏิบัติงานอาสาศัมคร ในระดับมาก โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.92, 3.82, 3.78, 3.75, และ 3.74 ตามลำดับ

เมื่อสรุปข้อมูลเป็นรายด้านพบว่า กลุ่มตัวอย่างมีความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยที่ส่งผลต่อการเสริมสร้างประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานของอาสาศัมครป้องกันภัยฝ่ายพลเรือน ในกำกับขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น อำเภอพุนพิน จังหวัดสุราษฎร์ธานี โดยรวมอยู่ในระดับมาก โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.81 เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่ากลุ่มตัวอย่างมีความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยที่ส่งผลต่อการเสริมสร้างประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานของอาสาศัมครป้องกันภัยฝ่ายพลเรือน ด้านแรงจูงในการปฏิบัติงานของอาสาศัมคร รองลงมาคือด้านความรู้ความเข้าใจในการปฏิบัติงานอาสาศัมครฯ ด้านการสร้างความสัมพันธ์ และด้านรางวัลและผลตอบแทนจากสังคม โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.92, 3.89, 3.87, และ 3.73 ตามลำดับ

2. เปรียบเทียบความสัมพันธ์ของอาสาสมัครป้องกันภัยฝ่ายพลเรือน ในกำกับขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น อำเภอพุนพิน จังหวัดสุราษฎร์ธานี จำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล

เมื่อเปรียบเทียบความสัมพันธ์ในการปฏิบัติงานของอาสาสมัครป้องกันภัยฝ่ายพลเรือน ในกำกับขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น อำเภอพุนพิน จังหวัดสุราษฎร์ธานี จำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล พบว่ากลุ่มตัวอย่าง เพศชายและหญิง มีความคิดเห็นเกี่ยวกับการเสริมสร้างประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานของอาสาสมัครป้องกันภัยฝ่ายพลเรือน ในกำกับขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น อำเภอพุนพิน จังหวัดสุราษฎร์ธานี โดยภาพรวมแตกต่างกัน ที่นัยยะสำคัญทางสถิติที่ 0.05 และเมื่อพิจารณารายด้านพบว่า เพศชายและเพศหญิง มีความคิดเห็นเกี่ยวกับการเสริมสร้างประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานของอาสาสมัครป้องกันภัยฝ่ายพลเรือน ในกำกับขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น อำเภอพุนพิน จังหวัดสุราษฎร์ธานี ด้านแรงจูงใจในการปฏิบัติงาน ด้านรางวัลและผลตอบแทนจากสังคม แตกต่างกัน ที่นัยยะสำคัญทางสถิติที่ 0.05 ส่วนด้านความรู้ความเข้าใจในการปฏิบัติงาน ด้านการสร้างความสัมพันธ์ มีความคิดเห็นไม่แตกต่างกัน

ตารางที่ 2 การเปรียบเทียบระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยที่ส่งผลต่อการเสริมสร้างประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานของอาสาสมัครป้องกันภัยฝ่ายพลเรือน ในกำกับขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น อำเภอพุนพิน จังหวัดสุราษฎร์ธานี จำแนกตามเพศ

ความคิดเห็น	เพศชาย		เพศหญิง		T	Sig.
	(N = 117)		(N = 73)			
	X	S.D	X	S.D		
ด้านความรู้ความเข้าใจในการปฏิบัติงาน	3.92	0.682	3.81	0.601	-1.026	0.640
ด้านแรงจูงใจในการปฏิบัติงาน	3.92	0.359	3.65	0.480	-4.112	0.000*
ด้านการสร้างความสัมพันธ์	4.00	0.368	3.97	0.322	-0.464	0.703
ด้านรางวัลและผลตอบแทนจากสังคม	3.80	0.417	3.67	0.515	-1.734	0.001*
ภาพรวม	3.85	0.369	3.69	0.465	-2.498	0.000*

สำหรับกลุ่มตัวอย่างที่มีอายุต่างกันมีความคิดเห็นเกี่ยวกับแนวทางการเสริมสร้างประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานของอาสาสมัครป้องกันภัยฝ่ายพลเรือน ในกำกับขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น อำเภอพุนพิน จังหวัดสุราษฎร์ธานี ด้านแรงจูงใจในการปฏิบัติงานแตกต่างกันที่นัยยะสำคัญทางสถิติที่ 0.05 ส่วนด้านความรู้ความเข้าใจในการปฏิบัติงาน ด้านการสร้างความสัมพันธ์ และด้านรางวัลและผลตอบแทน

จากสังคม มีความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยที่ส่งผลต่อการเสริมสร้างประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานของอาสาสมัครป้องกันภัยฝ่ายพลเรือน ในกำกับขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น อำเภอพุนพิน จังหวัดสุราษฎร์ธานี ไม่แตกต่างกัน

ตารางที่ 3 การเปรียบเทียบระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยที่ส่งผลต่อการเสริมสร้างประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานของอาสาสมัครป้องกันภัยฝ่ายพลเรือน ในกำกับขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น อำเภอพุนพิน จังหวัดสุราษฎร์ธานี จำแนกตามอายุ

ความคิดเห็น	อายุ							
	26-35 ปี		36-45ปี		46-55ปี		มากกว่า 56ปี	
	(N= 7)		(N= 91)		(N= 80)		(N= 12)	
	X	S.D	X	S.D	X	S.D	X	S.D
ด้านความรู้ความเข้าใจใน การปฏิบัติงาน	3.82	0.211	3.72	0.329	3.81	0.323	3.82	0.391
ด้านแรงจูงในการปฏิบัติงาน	3.79	0.371	3.89	0.282	3.86	0.321	3.91	0.391
ด้านการสร้างความสัมพันธ์	3.72	0.287	3.74	0.271	3.84	0.217	3.80	0.314
ด้านรางวัลและผลตอบแทนจากสังคม	3.81	0.521	3.78	0.193	3.90	0.348	3.83	0.327
รวม	3.79	0.329	3.77	0.262	3.83	0.214	3.85	0.249

ตารางที่ 4 วิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียวของความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยที่ส่งผลต่อการเสริมสร้างประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานของอาสาสมัครป้องกันภัยฝ่ายพลเรือน ในกำกับขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น อำเภอพุนพิน จังหวัดสุราษฎร์ธานี จำแนกตามอายุ

ความคิดเห็น	แหล่งความ แปรปรวน	Df	SS	MS	F	Sig
ด้านความรู้ความเข้าใจใน การปฏิบัติงาน	ระหว่างกลุ่ม	3	3.952	1.317	3.096	.028
	ภายในกลุ่ม	186	79.148	.426		
	รวม	189	83.100			
ด้านแรงจูงในการปฏิบัติงาน	ระหว่างกลุ่ม	3	2.372	.791	4.986	.002*
	ภายในกลุ่ม	186	29.501	.159		
	รวม	189	31.874			
ด้านการสร้างความสัมพันธ์	ระหว่างกลุ่ม	3	.427	.142	1.122	.341

	ภายในกลุ่ม	186	23.573	.127		
	รวม	189	24.000			
ด้านรางวัลและผลตอบแทน	ระหว่างกลุ่ม	3	.893	.298	1.499	.216
จากสังคม	ภายในกลุ่ม	189	36.918	.198		
	รวม	189	37.811			

กลุ่มตัวอย่างที่มีสถานภาพต่างกันมีความคิดเห็นเกี่ยวกับแนวทางการเสริมสร้างประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานของอาสาสมัครป้องกันภัยฝ่ายพลเรือน ในกำกับขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น อำเภอพุนพิน จังหวัดสุราษฎร์ธานี ด้านความรู้ความเข้าใจในการปฏิบัติงาน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.05 ส่วนด้านแรงจูงในการปฏิบัติงาน ด้านการสร้างความสัมพันธ์ และด้านรางวัลและผลตอบแทนจากสังคม มีความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยที่ส่งผลต่อการเสริมสร้างประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานของอาสาสมัครป้องกันภัยฝ่ายพลเรือน ในกำกับขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น อำเภอพุนพิน จังหวัดสุราษฎร์ธานี ไม่แตกต่างกัน

ตารางที่ 5 เปรียบเทียบระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยที่ส่งผลต่อการเสริมสร้างประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานของอาสาสมัครป้องกันภัยฝ่ายพลเรือน ในกำกับขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น อำเภอพุนพิน จังหวัดสุราษฎร์ธานี จำแนกตามสถานภาพ

ความคิดเห็น	สถานภาพ					
	โสด		สมรส		หย่าร้าง/หม้าย	
	(N = 28)		(N = 129)		(N = 39)	
	X	S.D	X	S.D	X	S.D
ด้านความรู้ความเข้าใจในการปฏิบัติงาน	3.89	0.392	3.79	0.323	3.81	0.323
ด้านแรงจูงในการปฏิบัติงาน	3.82	0.342	3.86	0.302	3.90	0.340
ด้านการสร้างความสัมพันธ์	3.93	0.473	3.75	0.248	3.92	0.291
ด้านรางวัลและผลตอบแทนจากสังคม	3.84	0.421	3.89	0.344	3.89	0.395
รวม	3.84	0.289	3.81	0.331	3.89	0.302

ตารางที่ 6 วิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียวของความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยที่ส่งผลต่อการเสริมสร้างประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานของอาสาสมัครป้องกันภัยฝ่ายพลเรือน ในกำกับขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น อำเภอพุนพิน จังหวัดสุราษฎร์ธานี จำแนกตามสถานภาพ

ความคิดเห็น	แหล่งความแปรปรวน	Df	SS	MS	F	Sig
ด้านความรู้ความเข้าใจในการปฏิบัติงาน	ระหว่างกลุ่ม	2	3.963	1.981	4.682	.010*
	ภายในกลุ่ม	187	79.137	.423		
	รวม	189	83.100			
ด้านแรงจูงในการปฏิบัติงาน	ระหว่างกลุ่ม	2	.440	.220	1.310	.272
	ภายในกลุ่ม	187	31.433	.168		
	รวม	189	31.874			
ด้านการสร้างความสัมพันธ์	ระหว่างกลุ่ม	2	.051	.025	.199	.820
	ภายในกลุ่ม	187	23.949	.128		
	รวม	189	24.000			
ด้านรางวัลและผลตอบแทนจากสังคม	ระหว่างกลุ่ม	2	.142	.071	.353	.703
	ภายในกลุ่ม	187	37.668	.201		
	รวม	189	37.811			

ในส่วนของกลุ่มตัวอย่างที่มีระดับการศึกษาแตกต่างกันมีความคิดเห็นเกี่ยวกับแนวทางการเสริมสร้างประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานของอาสาสมัครป้องกันภัยฝ่ายพลเรือน ในกำกับขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น อำเภอพุนพิน จังหวัดสุราษฎร์ธานี ไม่แตกต่างกัน เช่นเดียวกับเรื่องราวได้ต่อเนื่องของกลุ่มตัวอย่างที่ต่างกันมีความคิดเห็นเกี่ยวกับแนวทางการเสริมสร้างประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานของอาสาสมัครป้องกันภัยฝ่ายพลเรือน ในกำกับขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น อำเภอพุนพิน จังหวัดสุราษฎร์ธานี ไม่แตกต่างกัน

ตารางที่ 7 เปรียบเทียบระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยที่ส่งผลต่อการเสริมสร้างประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานของอาสาสมัครป้องกันภัยฝ่ายพลเรือน ในกำกับขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น อำเภอพุนพิน จังหวัดสุราษฎร์ธานี จำแนกตามระดับการศึกษา

ความคิดเห็น	ระดับการศึกษา					
	มัธยมศึกษา หรือต่ำกว่า (N= 108)		อนุปริญญา หรือเทียบเท่า (N= 17)		ปริญญาตรี หรือเทียบเท่า (N= 65)	
	X	S.D	X	S.D	X	S.D
ด้านความรู้ความเข้าใจในการปฏิบัติงาน	3.91	0.372	3.81	0.327	3.83	0.314
ด้านแรงจูงใจในการปฏิบัติงาน	3.87	0.313	3.83	0.251	3.94	0.374
ด้านการสร้างความสัมพันธ์	3.89	0.249	3.86	0.361	3.91	0.278
ด้านรางวัลและผลตอบแทนจากสังคม	3.90	0.397	3.89	0.371	3.86	0.382
รวม	3.86	0.307	3.88	0.347	3.89	0.351

ตารางที่ 8 วิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียวของความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยที่ส่งผลต่อการเสริมสร้างประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานของอาสาสมัครป้องกันภัยฝ่ายพลเรือน ในกำกับขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น อำเภอพุนพิน จังหวัดสุราษฎร์ธานี จำแนกระดับการศึกษา

ความคิดเห็น	แหล่งความแปรปรวน	Df	SS	MS	F	Sig
ด้านความรู้ความเข้าใจในการปฏิบัติงาน	ระหว่างกลุ่ม	3	1.146	.382	.867	.459
	ภายในกลุ่ม	186	81.954	.441		
	รวม	189	83.100			
ด้านแรงจูงใจในการปฏิบัติงาน	ระหว่างกลุ่ม	3	.520	.173	1.028	.382
	ภายในกลุ่ม	186	31.354	.169		
	รวม	189	31.874			
ด้านการสร้างความสัมพันธ์	ระหว่างกลุ่ม	3	.276	.092	.722	.540
	ภายในกลุ่ม	186	23.724	.128		
	รวม	189	24.000			
ด้านรางวัลและผลตอบแทนจากสังคม	ระหว่างกลุ่ม	3	.032	.011	.053	.984
	ภายในกลุ่ม	186	37.778	.203		
	รวม	189	37.811			

ในเรื่องของระยะเวลาในการปฏิบัติงานของกลุ่มตัวอย่างที่แตกต่างกันมีความคิดเห็นเกี่ยวกับแนวทางการเสริมสร้างประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานของอาสาสมัครป้องกันภัยฝ่ายพลเรือน ในกำกับขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น อำเภอฟุนพิน จังหวัดสุราษฎร์ธานี ในด้านการสร้างความสัมพันธ์ ด้านด้านรางวัลและผลตอบแทนจากสังคม แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ 0.05 ส่วนด้านความรู้ความเข้าใจในการปฏิบัติงาน และด้านแรงจูงใจในการปฏิบัติงาน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยที่ส่งผลต่อการเสริมสร้างประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานของอาสาสมัครป้องกันภัยฝ่ายพลเรือน ในกำกับขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น อำเภอฟุนพิน จังหวัดสุราษฎร์ธานี ไม่แตกต่างกัน

และกลุ่มตัวอย่างที่สังกัดหน่วยงาน แตกต่างกันอย่างมีความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยที่ส่งผลต่อการเสริมสร้างประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานของอาสาสมัครป้องกันภัยฝ่ายพลเรือน ในกำกับขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น อำเภอฟุนพิน จังหวัดสุราษฎร์ธานี ไม่แตกต่างกัน

ตารางที่ 9 การเปรียบเทียบระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยที่ส่งผลต่อการเสริมสร้างประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานของอาสาสมัครป้องกันภัยฝ่ายพลเรือน ในกำกับขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น อำเภอฟุนพิน จังหวัด สุราษฎร์ธานี จำแนกตามตำแหน่งงานปัจจุบัน

ความคิดเห็น	หน่วยงาน (อปพร.)ในสังกัด									
	องค์การบริหารส่วนตำบลท่าสะท้อน		องค์การบริหารส่วนตำบลท่าโรงช้าง		องค์การบริหารส่วนตำบลบางนอน		องค์การบริหารส่วนตำบลมะลวน		องค์การบริหารส่วนตำบลตะปาน	
	(N = 37)		(N = 42)		(N = 31)		(N = 34)		(N = 46)	
	X	S.D	X	S.D	X	S.D	X	S.D	X	S.D
ด้านความรู้ความเข้าใจในการปฏิบัติงาน	3.96	0.378	3.91	0.283	3.83	0.255	3.95	0.322	3.91	0.367
ด้านแรงจูงใจในการปฏิบัติงาน	3.83	0.352	3.89	0.261	3.87	0.219	3.91	0.342	3.88	0.348
ด้านการสร้างความสัมพันธ์	3.91	0.253	3.82	0.342	3.90	0.236	3.94	0.246	3.94	0.228
ด้านรางวัลและผลตอบแทนจากสังคม	3.94	0.339	3.86	0.542	3.88	0.278	3.94	0.460	3.96	0.371
รวม	3.92	0.331	3.92	0.388	3.87	0.281	3.98	0.374	3.93	0.268

ตารางที่ 10 การวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียวของความคิดเห็นเกี่ยวกับ ปัจจัยที่ส่งผลต่อการเสริมสร้างประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานของอาสาสมัครป้องกันภัยฝ่ายพลเรือน ในกำกับขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น อำเภอพุนพิน จังหวัดสุราษฎร์ธานี จำแนกตามหน่วยงาน ในสังกัด

ความคิดเห็น	แหล่งความแปรปรวน	Df	SS	MS	F	Sig
ด้านความรู้ความเข้าใจในการปฏิบัติงาน	ระหว่างกลุ่ม	5	2.617	.654	1.504	.203
	ภายในกลุ่ม	185	80.483	.435		
	รวม	189	83.100			
ด้านแรงจูงใจในการปฏิบัติงาน	ระหว่างกลุ่ม	5	.316	.079	.464	.762
	ภายในกลุ่ม	185	31.557	.171		
	รวม	189	31.874			
ด้านการสร้างความสัมพันธ์	ระหว่างกลุ่ม	5	.727	.182	1.444	.221
	ภายในกลุ่ม	185	23.273	.126		
	รวม	189	24.000			
ด้านรางวัลและผลตอบแทนจากสังคม	ระหว่างกลุ่ม	5	.450	.113	.557	.694
	ภายในกลุ่ม	185	37.361	.202		
	รวม	189	37.811			

3. ปัญหา อุปสรรค และแนวทางในการปฏิบัติงานของอาสาสมัครป้องกันภัยฝ่ายพลเรือน ในกำกับขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น อำเภอพุนพิน จังหวัดสุราษฎร์ธานี

จากการศึกษาปัญหา อุปสรรค ในการปฏิบัติงานของอาสาสมัครป้องกันภัยฝ่ายพลเรือน ในกำกับขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น อำเภอพุนพิน จังหวัดสุราษฎร์ธานี พบว่า 1) การปฏิบัติงานของอาสาสมัครสมัครป้องกันภัยฝ่ายพลเรือน ในภาพรวมปัจจุบันการปฏิบัติงานของอาสาสมัครเผชิญภาวะเสี่ยงมากขึ้น เนื่องจากภัยธรรมชาติที่ทวีความรุนแรงเพิ่มขึ้น ปัญหาอาชญากรรมที่เพิ่มสูงขึ้น 2) แผนการปฏิบัติงาน กฎระเบียบ และแนวปฏิบัติงานที่ใช้อยู่ในปัจจุบันล้าสมัยไม่สอดคล้องกับยุคสมัยที่เปลี่ยนแปลงไป ทำให้อาสาสมัครป้องกันภัยฝ่ายพลเรือนขาดประสิทธิภาพในการดำเนินงาน 3) สภาพเศรษฐกิจหลังการแพร่ระบาดของโรคไวรัสโคโรนา 2019 ทำให้อาสาสมัครหลายคนปฏิบัติงานด้านอาสาสมัครไม่เต็มที เนื่องจากต้องหาเลี้ยงชีพ 4) ขาดการฝึกอบรมพัฒนาทักษะตนเองอย่างต่อเนื่อง 5) ขาดเครื่องมือ อุปกรณ์ที่ทันสมัยทำให้การติดต่อสื่อสารไม่ทันต่อสถานการณ์ และ 6) สวัสดิการที่อาสาสมัครได้รับในปัจจุบันไม่สอดคล้องกับค่าครองชีพที่เพิ่มสูงขึ้น

สำหรับแนวทางการส่งเสริมประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานของอาสาสมัครป้องกันภัยฝ่ายพลเรือน ผู้วิจัยได้สรุปประเด็นจากข้อเสนอแนะของอาสาสมัครป้องกันภัยฝ่ายพลเรือนโดยแบ่งออกเป็น 2 ส่วน คือ 1) ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย และ 2) ข้อเสนอแนะในระดับพื้นที่ สำหรับข้อเสนอแนะในระดับนโยบาย ประกอบด้วย 1) รัฐบาลหรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้องควรทบทวนการจัดสวัสดิการให้แก่อาสาสมัครในลักษณะที่เป็นค่าตอบแทนที่สามารถขยับขึ้นได้เป็นขั้นบันไดเพื่อช่วยเหลืออาสาสมัครบางรายที่มีฐานะยากจน หรือมีทุนสนับสนุนช่วยเหลือเพื่อสร้างขวัญกำลังใจ 2) ควรมีการฝึกอบรมพัฒนาทักษะการปฏิบัติงานทั้งภาคทฤษฎีและภาคปฏิบัติเป็นประจำอย่างสม่ำเสมอ 3) ควรมีการปรับปรุงกฎระเบียบข้อบังคับที่เกี่ยวข้องกับบทบาทและหน้าที่ของอาสาสมัครให้มีความชัดเจน เอื้อต่อการปฏิบัติงานในสังคมที่มีความเปลี่ยนแปลงไปอย่างรวดเร็ว 4) ควรสนับสนุนจัดหาเครื่องมือ อุปกรณ์ ในการปฏิบัติงานที่จำเป็น และมีความทันสมัยเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการปฏิบัติงาน ในส่วนของข้อเสนอแนะในระดับพื้นที่ ประกอบด้วย 1) องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในพื้นที่จำเป็นที่จำเป็นต้องจัดทำแผนงานที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาอาสาสมัครที่เป็นแนวทางในการพัฒนาตนเองของอาสาสมัครป้องกันภัยฝ่ายพลเรือน โดยมีการกำหนดลักษณะการพัฒนาให้เป็นมาตรฐานเดียวกันทั่วประเทศ 2) สร้างเครือข่ายความร่วมมือระหว่างกัน มีกิจกรรมในลักษณะการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ การพบปะสังสรรค์ของอาสาสมัครในระดับพื้นที่ ระดับจังหวัด และระดับประเทศ 3) ควรเปิดโอกาสให้อาสาสมัครเข้าร่วมประชุมวางแผนการดำเนินงานร่วมกับผู้กำหนดนโยบาย 4) ควรสร้างขวัญกำลังใจ สร้างแรงจูงใจในการปฏิบัติงานของอาสาสมัคร เพื่อเป็นการช่วยเหลืออาสาสมัครที่มีความตั้งใจเสียสละ เพื่อประโยชน์ส่วนรวม 5) ควรประชาสัมพันธ์ผลงาน หรือ การดำเนินงานของอาสาสมัครสู่สาธารณชนในวงกว้าง เพื่อให้ประชาชนในชุมชนได้เห็นถึงความเสียสละในการปฏิบัติงานของอาสาสมัครป้องกันภัยฝ่ายพลเรือน 6) ปลุกฝังจิตสำนึกให้เด็กเยาวชนในพื้นที่รักในงานอาสาสมัครเพื่อสร้างฐานของคนรุ่นใหม่ให้รู้จักการเสียสละเพื่อส่วนรวม มีจิตอาสาในการปฏิบัติงาน เนื่องจากอาสาสมัครส่วนใหญ่ในปัจจุบันเป็นกลุ่มผู้สูงวัย จำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องสร้างพลังของคนรุ่นใหม่เพื่อเข้ามาทดแทนการปฏิบัติงานอาสาสมัครป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยในอนาคต

4. ข้อเสนอแนะการทํารว้จยครั้งต่อไป

ควรศึกษาการพัฒนาสมรรถนะการทำงานเป็นทีมของอาสาสมัครป้องกันภัยฝ่ายพลเรือน ควรศึกษาเปรียบเทียบบทบาทของอาสาสมัครป้องกันภัยฝ่ายพลเรือนในการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยในระดับตำบล เพื่อหาความเชื่อมโยงของการทำงาน ควรศึกษาปัจจัยผลักดันและปัจจัยดึงดูดต่อการเข้ามาปฏิบัติหน้าของอาสาสมัครป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย และควรศึกษาปัจจัยแห่งความสำเร็จในการปฏิบัติงานของอาสาสมัครป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย

อภิปรายผลการวิจัย

การศึกษาการเสริมสร้างประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานของอาสาสมัครป้องกันภัยฝ่ายพลเรือน ในกำกับขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น อำเภอพุนพิน จังหวัดสุราษฎร์ธานี สามารถอภิปรายผลการศึกษาได้ดังนี้

ด้านความรู้ ความเข้าใจในการปฏิบัติงาน พบว่า กลุ่มตัวอย่างมีความคิดเห็นเกี่ยวกับด้านความรู้ความเข้าใจในการปฏิบัติงาน โดยรวมอยู่ในระดับมาก โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.89 เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า กลุ่มตัวอย่างได้รับการฝึกอบรมก่อนการปฏิบัติงานอาสาสมัครมากที่สุด รองลงมา พบว่า กลุ่มตัวอย่างเห็นถึงความจำเป็นและเห็นความสำคัญของงานอาสาสมัคร ปฏิบัติหน้าที่อาสาสมัครป้องกันภัยฝ่ายพลเรือนได้อย่างครบถ้วนสมบูรณ์ นอกจากนี้มีโอกาสดำเนินการฝึกอบรมเพื่อพัฒนาทักษะการปฏิบัติงานอย่างต่อเนื่อง และมีความรู้ความเข้าใจในระดับดีมาก ข้อบังคับ หรือมาตรฐานการปฏิบัติงานในหน้าที่อาสาสมัครอยู่ในระดับมาก โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.95, 3.92, 3.86, 3.81, และ 3.75 ตามลำดับ สอดคล้องกับงานวิจัยของ Lapsan (2018) ได้ศึกษาการมีส่วนร่วมของอาสาสมัครป้องกันภัยฝ่ายพลเรือน ในงานป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย ผลการศึกษาพบว่า อาสาสมัครป้องกันภัยฝ่ายพลเรือน ในงานป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยของประชาชนในฐานะ อปพร. มีหน้าที่ในการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยแก่ประชาชนในด้านการติดต่อสื่อสาร คือ ได้รับข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับงานป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยจากวิทยุกระจายเสียง สถานีวิทยุชุมชน เอกสารเผยแพร่ วิทยุสื่อสาร และหนังสือพิมพ์ท้องถิ่น ในด้านการฝึกอบรม คือมีส่วนร่วมในการเผยแพร่ความรู้เกี่ยวกับการช่วยเหลือผู้ประสบภัยและการกู้ภัยให้แก่สมาชิกหน่วยสมัครอาสาทุกภัยต่าง ๆ รวมถึงประชาชนทั่วไปการเข้ารับการฝึกอบรมหรือสาธิตด้านการกู้ภัยและช่วยเหลือผู้ประสบภัย และได้ให้การสนับสนุนหรือช่วยเหลือเจ้าหน้าที่ในการฝึกอบรมหรือสาธิต และการชักชวนแผนป้องกันภัยฝ่ายพลเรือนหรือด้านการป้องกันอุบัติเหตุต่าง ๆ เช่น การช่วยเหลือผู้ประสบภัยด้านอุทกภัย อัคคีภัยและวาตภัย เป็นต้น

ด้านแรงจูงใจในการปฏิบัติงาน พบว่า กลุ่มตัวอย่างมีความคิดเห็นเกี่ยวกับด้านแรงจูงใจในการปฏิบัติงานของอาสาสมัคร โดยรวมอยู่ในระดับมาก โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.92 เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า กลุ่มตัวอย่างรู้สึกมีเกียรติและภาคภูมิใจที่ได้ปฏิบัติงานอาสาสมัครมากที่สุด รองลงมาคือมีความเชื่อมั่นและศรัทธาในงานอาสาสมัคร กลุ่มตัวอย่างรู้สึกว่าเป็นส่วนหนึ่งของความสำเร็จในการปฏิบัติงาน รู้สึกชื่นชอบและมีความสุขกับงานอาสาสมัคร และกลุ่มตัวอย่างได้รับคำชื่นชม ยกย่องในการปฏิบัติงาน อยู่ในระดับมาก โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.01, 3.93, 3.92, 3.89, และ 3.76 ตามลำดับ สอดคล้องกับงานวิจัยของ Sukpo (2559) ได้ศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อการดำเนินงานป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยของเทศบาลตำบลในจังหวัดปราจีนบุรี ผลการวิจัยพบว่า 1) ปัจจัยที่ส่งผลต่อการปฏิบัติงาน

ป้องกัน และบรรเทาสาธารณภัยของอาสาสมัครป้องกันภัยฝ่ายพลเรือนของเทศบาลตำบล ในจังหวัดปราจีนบุรี โดยรวมอยู่ในระดับมากทุกด้าน ได้แก่ 1) ด้านความภาคภูมิใจในตนเอง ด้านการทำงานเป็นทีม ด้านความรู้เกี่ยวกับงานอาสาสมัครป้องกันภัยฝ่ายพลเรือน และด้านการได้รับการสนับสนุนทางสังคมจาก ศูนย์ อปพร. เทศบาลตำบล ตามลำดับ 2) การปฏิบัติงานป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยของอาสาสมัครป้องกันภัยฝ่ายพลเรือนของเทศบาลตำบล ในจังหวัดปราจีนบุรี โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุดทุกด้าน ได้แก่ ด้านการกู้ชีพกู้ภัย ด้านการป้องกันและบรรเทาภัย ด้านการรักษาความสงบเรียบร้อย และด้านการสงเคราะห์ผู้ประสบภัย ตามลำดับ 3) ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยที่ส่งผลต่อการดำเนินงานป้องกันภัยฝ่ายพลเรือน ด้านความรู้เกี่ยวกับงานอาสาสมัครป้องกันภัยฝ่ายพลเรือน ด้านความภาคภูมิใจในตนเอง ด้านการได้รับการสนับสนุนทางสังคมจากศูนย์ อปพร. เทศบาลตำบล ด้านการทำงานเป็นทีม มีความสัมพันธ์กับการปฏิบัติงานป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยของเทศบาลตำบลในจังหวัดปราจีนบุรี อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

ด้านการสร้างความสัมพันธ์ พบว่า กลุ่มตัวอย่างมีความคิดเห็นเกี่ยวกับด้านการสร้างความสัมพันธ์ โดยรวมอยู่ในระดับมาก โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.87 เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า กลุ่มตัวอย่างได้รับการยอมรับจากเพื่อนร่วมงานอาสาสมัครมากที่สุด รองลงมาคือความสัมพันธ์ที่ดีกับเพื่อนร่วมงาน การได้รับการช่วยเหลือเกื้อกูลจากเพื่อนร่วมงาน สามารถปฏิบัติงานกับเพื่อนร่วมงานได้เป็นอย่างดี และมีส่วนร่วมในการจัดทำแผนปฏิบัติงานอาสาสมัคร อยู่ในระดับมาก โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.97, 3.91, 3.90, 3.82, และ 3.71 ตามลำดับ สอดคล้องกับงานวิจัยของ Loma (2560) ได้ศึกษาปัญหาการดำเนินงานป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยของศูนย์ อปพร. องค์การบริหารส่วนตำบลไทรทอง อำเภอไม้แก่น จังหวัดปัตตานี ผลการศึกษาพบว่า ผลการศึกษาพบว่า เกิดปัญหาในการดำเนินงานด้านต่าง ๆ ดังนี้ 1) บุคลากรขาดขวัญกำลังใจ สมาชิก อปพร.มีน้อย และไม่ได้รับการฝึกอบรม 2) มีงบประมาณน้อยไม่สามารถจัดซื้อเครื่องมือหรือยานพาหนะใหม่ ๆ และพัฒนาระบบเตือนภัยได้ 3) ไม่มีวัสดุอุปกรณ์ใหม่ๆ ที่มีอยู่เดิมชำรุดและสูญหาย และส่วนด้านการรับมือกับภัยพิบัติทางธรรมชาติไม่มีการฝึกซ้อมแผนขาดแคลนเครื่องมือ ประชาชนได้รับความรู้เกี่ยวกับภัยพิบัติน้อยและไม่มีสถานที่หลบภัย ดังนั้นจึงเสนอแนะแนวทางการแก้ไขปัญหาและพัฒนากิจการดำเนินงานด้านต่าง ๆ คือ ควรจัดหาสมาชิก อปพร.เพิ่มโดยเพิ่มค่าตอบแทนและจัดฝึกอบรมอย่างสม่ำเสมอ รัฐบาลควรจัดสรรเงินอุดหนุนเฉพาะกิจให้ศูนย์ อปพร. และ อบต. ควรจัดสรรงบประมาณให้ศูนย์ อปพร.เพิ่มขึ้น รัฐบาลควรจัดหาเครื่องมือ ยานพาหนะ ให้แก่ศูนย์ อปพร. และศูนย์อปพร.ควรดูแลรักษาเครื่องมือให้พร้อมปฏิบัติงานอยู่เสมอ และด้านการรับมือกับภัยพิบัติทางธรรมชาติควรมีการฝึกซ้อมแผนเผชิญเหตุร่วมกับประชาชนอย่างสม่ำเสมอ และให้ความรู้แก่

ประชาชนเรื่องการรับมือกับภัยพิบัติอย่างทั่วถึง ควรมีการจัดตั้งศูนย์รับแจ้งเหตุตลอด 24 ชั่วโมง และควรจัดหาพื้นที่รองรับและอพยพผู้ประสบภัย

ด้านรางวัลและผลตอบแทนจากสังคม พบว่า กลุ่มตัวอย่างมีความคิดเห็นเกี่ยวกับด้านรางวัลและผลตอบแทนจากสังคม โดยรวมอยู่ในระดับมาก โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.73 เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า กลุ่มตัวอย่างได้รับกำลังใจและคำชมเชยจากสังคมในการปฏิบัติงานอาสาสมัครมากที่สุด รองลงมา ได้รับวัสดุอุปกรณ์ในการสนับสนุนการปฏิบัติงานอย่างเพียงพอและเหมาะสม ได้รับการพิจารณาความดีความชอบโดยยึดหลักธรรมมาภิบาล ได้รับค่าตอบแทน เงินช่วยเหลือ และสวัสดิการที่เหมาะสมในการปฏิบัติงาน และได้รับการสนับสนุนจากครอบครัวในการปฏิบัติงานอาสาสมัคร ในระดับมาก โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.92, 3.82, 3.78, 3.75, และ 3.74 ตามลำดับสอดคล้องกับงานวิจัยของ Boontham and Araksaeng (2564) ได้ศึกษาความคิดเห็นต่อปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอภูเขียวจังหวัดชัยภูมิ ผลการวิจัยพบว่า 1) ความคิดเห็นต่อปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการปฏิบัติงานป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย โดยรวมอยู่ในระดับมาก 2) ความคิดเห็นต่อประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย โดยรวมมีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก 3) บุคลากร ที่ปฏิบัติงานในองค์การบริหารส่วนตำบลที่มี เพศ อายุ ระดับการศึกษา ตำแหน่ง และรายได้ต่อเดือนต่างกันมีความคิดเห็นต่อปัจจัย ที่ส่งผลต่อในการปฏิบัติงานป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอภูเขียว จังหวัดชัยภูมิ ไม่แตกต่างกัน 4) บุคลากรที่ปฏิบัติงานในองค์การบริหารส่วนตำบลที่มี เพศ อายุ ระดับการศึกษา ตำแหน่ง และรายได้ต่อเดือนต่างกันมีความคิดเห็นต่อประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอภูเขียว จังหวัดชัยภูมิ ไม่แตกต่างกัน และ 5) ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการปฏิบัติงานกับประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอภูเขียว จังหวัดชัยภูมิ โดยภาพรวมอยู่ในระดับสูงอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

สรุปและข้อเสนอแนะ

อาสาสมัครป้องกันภัยฝ่ายพลเรือนมีบทบาทต่อสังคมอย่างยิ่งในการปฏิบัติงานโดยเฉพาะงานด้านการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยในพื้นที่ เห็นได้จากเหตุการณ์สำคัญ ๆ เช่น อุทกภัยในพื้นที่ หรือ แม้กระทั่งการแพร่ระบาดของโรคไวรัสโคโรนา 2019 อาสาสมัครป้องกันภัยฝ่ายพลเรือนก็มีบทบาทสำคัญในหลายมิติ การมีอยู่ของอาสาสมัครป้องกันภัยฝ่ายพลเรือนสามารถสร้างความอุ่นใจให้ประชาชนในระดับหนึ่ง เพราะอาสาสมัครส่วนใหญ่เป็นคนในพื้นที่ที่มีความผูกพันและใกล้ชิดกับประชาชน จากการศึกษาการเสริมสร้างประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของอาสาสมัครป้องกันภัยฝ่ายพลเรือน ในกำกับขององค์กร

ปกครองส่วนท้องถิ่น อำเภอฟุนพิน จังหวัดสุราษฎร์ธานี ทำให้ทราบถึงความสำคัญและความจำเป็นในแง่ของการดำรงอยู่ของอาสาสมัคร โดยภาครัฐยังจำเป็นที่จะต้องพึงพาการทำงานของอาสาสมัครเพื่อแบ่งเบาภาระการทำงาน รัฐจึงต้องให้ความสำคัญกับการเสริมสร้างประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของอาสาสมัคร ทั้งเรื่องของการพัฒนาทักษะ ความรู้ความสามารถ เพื่อเพิ่มพูนประสิทธิภาพให้กับอาสาสมัครอย่างต่อเนื่อง การสร้างขวัญกำลังใจ แรงจูงใจในการปฏิบัติงานให้อาสาสมัครมีความสุขและภาคภูมิใจในการเป็นอาสาสมัคร ฯ ตลอดจนการสนับสนุนเครื่องมือ อุปกรณ์ที่ทันสมัยเพื่อให้อาสาสมัครมีความคล่องตัวในการปฏิบัติงาน การสร้างและพัฒนาเครือข่ายความร่วมมือระหว่างอาสาสมัครทั้งในระดับชุมชน อำเภอ จังหวัด เพื่อสร้างความสัมพันธ์ เรียนรู้แลกเปลี่ยนการทำงานร่วมกัน และรัฐจำเป็นที่จะต้องแก้ไขปรับปรุงกฎระเบียบ ข้อบังคับให้สอดคล้องกับสถานการณ์ของสังคมที่เปลี่ยนแปลงไปอย่างรวดเร็วเพื่อสนับสนุนการทำงานของอาสาสมัครให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น การให้รางวัลเพื่อตอบแทนอาสาสมัครไม่จำเป็นจะต้องเป็นการประกาศเกียรติคุณ การยกย่องชื่นชม การให้เงินรางวัล ให้แก่อาสาสมัครฯ ในฐานะที่พวกเขาเหล่านั้นอุทิศตนเป็นประโยชน์แก่สังคม

เอกสารอ้างอิง

- Briceno, S. (2004). Global challenges in disaster reduction. *The Australia Journal of Emergency Management*, 19(1), 3-5.
- Department of Disaster Prevention and Mitigation. (2003). *National Civil Defense Plan (2005) and public utilities* [In Thai]. Bangkok: Chuan Chom.
- Department of Disaster Prevention and Mitigation. (2016). Surat Thani flood situation report [In Thai]. Retrieved from <http://www.disaster.go.th>
- Jarupong Poldej. (2008). Leadership and change [In Thai]. Retrieved March 4, 2022 from http://lopburi.go.th/governor/book_january_51/leader.doc
- Jeerawun Tanchuang. (2015). *Volunteer organization management: case of Civil Defence Volunteer* [In Thai] (Unpublished master's thesis). Thammasat University, Bangkok.
- Kanlaya Vanichbuncha. (2017). *Advanced statistical analysis with SPSS for window* [In Thai] (12th ed.). Bangkok: Limited Partnership Samlada.

- Kanyarat Panduang. (2011). Network management disaster prevention and mitigation of the administrative organization Khao Mee Kiat subdistrict Sadao, Songkhla province [In Thai] (Unpublished master's independent study). Khon Kaen University, Khon Kaen.
- Kiattisak Lapsan. (2018). The civil defense volunteers' participation on the prevention and mitigation mission [In Thai]. *Journal of the Research and Development Institute Maharakham Rajabhat University*, 5(1), 281-290.
- Manoj Sukruek. (2001). Performance of the study in the case of Amphoe Chonburi City, Chonburi province [In Thai] (Unpublished master's thesis). Kasetsart University, Bangkok.
- Piyakorn Wangmahaporn. (2013). Thai volunteer policy development: From stability to social development [In Thai]. *Sripatum Chonburi Academic Journal*, 10(2), 15-26.
- Pramuan Sukpo. (2016). Factors affecting the operation on the disaster prevention and mitigation of the sub-district municipalities in Prachinburi province [In Thai]. *Journal of Community Research*, 10(3), 96-105.
- Preeyaporn Wonganutaroj. (2001). *Psychology of personnel management* [In Thai]. Nonthaburi: Sukhothai Thammathirat University.
- Reeder, W. W. (1974). *Some aspects of the informal social participation of farm families in New York State* [In Thai] (Unpublished doctoral dissertation). Cornell University, New York.
- Rianchai Boontum & Alongkorn Akkasaeng. (2021). Opinions on factors affecting performance perform disaster prevention and mitigation work of subdistrict administrative organizations in Phu Kheow district Chaiyaphum province [In Thai]. *Journal of Social Sciences for Local Development Maharakham Rajabhat University*, 11(5), 85-94.
- Supranee Loma. (2017). Problems with disaster prevention and mitigation operations of the Disaster Prevention Volunteer Center Civic Department. Sai Thong subdistrict organization Mai Kaen district, Pattani province [In Thai]. Retrieved from <https://www.hu.ac.th/Conference/conference2014>